

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre... 8 kor. — Hl. Félévre... 9 kor. — Hl. Negyedévre... 8 kor. — Hl. Negyedévre... 4 kor. 60 Hl.

Feladv. szerkesztő és lapfőigazgató

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Péter Biederstein-palota, földszint, az udvarban hátul.

Sándor szerb király lemond.

A szerb trónöröklésnek egyre sürögsebben feltoluló kérdésében meglepő s a nagyvilágnak váratlan fordulat készül. Arról van szó, hogy Sándor szerb király nemcsak trónja örökösül fogadja Kara-gyorgyevics Györgyöt, a Pétervárott nevelkedő tizenégyéves herceget, hanem mindjárt át is adja neki az uralkodást: lemond a szerb trónról.

A szenzációs fordulatnak megvan a maga elég jelentős politikai és erkölcsi oka. Draga királyné magtalansága s a szerb trón öröklésének ezáltal felvetődött kérdése kiélesítette a király és a szerb nép közötti ellentéteket. Sándor király szerencsétlenebb, mint valaha; látja családja elmulását, riasztja őt a szerb fejedelmek balvégzete, mely nem engedte meg, hogy akármelyik is természetes uton váljék meg trónjától. Ha

már családja elhunyt s ő legnagyobb ellenségét, egy Kara-gyorgyevicset kénytelen trónja örökösül fogadni, konpiddá válik számára a bársonyos trón s ő, az uralkodásnak fiatalon kimerült vándora, szívesen hagyja oda a trónt.

Uj harcok, uj viszályok elkerülésére egyetlen biztosíték a Sándor király végleges lemondása.

És maga Sándor király is hajlandó erre. Kétségtelen jelek mutatják, a környezetében általánoson tudják, hogy Sándor király hajlandó a trónról lemondani, ha számára megfelelő megélhetést biztosítanak.

A trónöröklés kérdésének ilyen megoldása dolgában már folynak is tárgyalások Oroszország, Ausztria-Magyarország és Szerbi között. A tárgyalást Sándor király kezdeményezésére Oroszország indította meg s a dolog már annyira érett,

hogy Sándor király végkielégítésének összegéről is szó van már. Ezt a végkielégítést Oroszország garantálná Sándor király részére s az utolsó Obrenovics, a legszerencsétlenebb valamennyi között, a nyugalmasabb magánélet homályába vonulna vissza.

Micsoda megrendítő látvány ez: egy uralkodó, aki végkielégítéssel vonul vissza. Mintha csak szegény hivatalnok volna!

Egy nemzet vezére, aki nem a nemzet javára hozza meg áldozatát, hanem a maga kisszerű egzisztenciáját akarja biztosítani. Aki félvén a gyiloktól, mely a szerb királyok végzete, az összeküvéstől, amely őst, Milost elpusztította, a maga szeszélyéből, mely őt tragikus végzetébe, a dinasztiaát a megsemmisülésbe vitte, — elveszti maga alól a nagy tradíció talaját s válik közönséges, szánalmas kisemberré,

Babuska válik.

Irta: **Salgó F. László.**

A kis babust megverte az ura. Le-galább Babus szőke, göndörfürtű fejcsk-jével így okozta ki, míg fejét két tenyérébe hajtva, leányosna karesu teste remegett a felindulástól, szivecskéje ugrált, mint egy vergődő madárnak s nagy kék szeméből pedig a könnyek árja hullott.

No nem egészen volt így!...

Tamás Béla ur rossz kedvvel jött haza a hivatalból s itthon újabb bosszúság várt rá. Bár két óra elmulott, az ebéd még mindig nem volt készen. Mikor egy félóra múlva behozták a levest, az kezűs, a hus kemény, a tézta meg mindenképen élvezhetetlen volt. Tamás ur csapkodta a tányért, feldöntötte a poharat s esküdzött, hogy ő a legszerencsétlenebb ember a világon. Mikor aztán ezért, hét havi házasság óta először, elfutotta Babus szemét a köny s felkelt az asztaltól, Tamás ur a helyett, hogy megbökkent volna, karjánál visszarántotta, s így szólott felindult hangon:

— Csak maradj itt! No persze! Meg-akarsz mégezni az ételeddel s még te vagy a megbántott! Itt maradsz! Majd én megyek el...

S megszorítva erősen Babus karját, leültette a székre, maga pedig kalapját vette s elrohant...

Tehát megverte. Karján még most is meglátssik a brutális ember kezényomát! Igen, megverte, hét havi házasság után! S ő még azt hitte, hogy szereti!... Szép szemei már vörösek voltak a sírástól, mikor Pista öcsöce belépett.

Két kezébe fogta a Babus szőke fejcsk-jét s úgy mondotta:

— Babus! Téged valaki bántott!...

— Engem P... Dehogy!...

— Babus! kibántott P...?

Babus szeméből újra megeredtek a könnyek.

— Senki... senki!...

— Babus! Téged a férjed bántott!...

Babus ijedten rázta szőke fejcsk-jét:

— Dehogy... dehogy!...

— Babus ne tagadd! Tudom.

Az asszonyka átfogta Pista nyakát:

— Esküdj meg, hogy nem monded el senkinek!...

— Esküdjem? Dehogy is esküszöm.

Téged bántott, biztosan meg is vert!... Igen,

no is tagadd, megvert... s én még esküdjem.

...Megyek azonnal a papához... Az a brutális fráter!... De csak várjon...

Vette a kalapját és eszeveszetten rohant le a lépcsőn.

Ki tudja, hogy adta elő a dolgot, de

alig negyedóra múlva már ott volt Babuska papája!

— Hallottam, hogy megvert a fér-

jed. No is tagadd! Az a brutális ember!... Hat jól van. Ha megvert, vége minden-nek! Ő nem az én vőm, te nem vagy a felesége. Haza jössz... Rögtön! Meginditjuk a válópört!...

Babus tágra nyitott szemmel nézett az öreg urra:

— A válópört P...?

— Természetesen! Csak nem hiszed, hogy egy pillanatig is hagylak ennél a rabiatús embernél!...

Majd lágyan megsimogatta Babuska könnytelt nedves arcocskáját.

— Szegény kis madaram! Ki tudja, mennyit szenvedtél ettől a vad frátertől hét hónap óta!...

Babus, ki eddig szótlanul hallgatta az apát, ijedten ugrott talpra.

— Nem, nem! Azt nem akarom! Hiszen... hiszen nem is bántott... csak egy picit!...

Az öreg ur osillapította:

— Csak bízd rám a dolgot. Te gyerek-fejjel nem tudod felfogni ezt. Sok csunya dolgot hallottam Tamásról, de nem hittem el. Most már látom, hogy igaz.

Babus kétségbeesetten húzódt hátra:

— Nem, nem! Én nem akarom! Én nem akarok elválni, én szeretem!...

Az öreg ur szépen leültette maga mellé a leányát, odavonta magához annak szőke fürtű fejcsk-jét s úgy mesélt neki

amilyen millió szenved a világon. A trónon ülő önzés számkivetésével talán új, egészségesebb fejlődés jut osztályrészül ennek a szerencsétlen országnak is.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Az ülés elején Neményi Aurus be-
terjesztette a pénzügyi bizottságnak az
1902 évi állami költségvetésről szóló jelen-
tését. Ezután folytatták az ujonczjuta-
lékről szóló javaslat részletes tárgya-
lását.

Az első szónok

Pichler Győző volt, aki a honvédelmi
miniszternek szaval a kijelentésével foglal-
kozik, hogy mit törődünk mi Ausztriával
és annak alkotmányával. Idézi Széll Kálmán
miniszterelnöknek az osztrák alkot-
mány 14. szakaszára vonatkozó kijelentéseit,
melyek homlokegyenest ellenkeznek a hon-
védelmi miniszter nyilatkozataival. A hon-
védelmi miniszter azt mondja, hogy itt a
vita meddő és céltalan. Igaza van, de
ennek a miniszter az oka, mert katonai
kérdésekben nem ismer közjogot és csak a
katonai szempontokat ismeri. A magyar
közjogi kérdéseket mindenütt negligálja.
Szólv ezután áttér a honvédelmi miniszter-
nek a sajtóról mondott kritikájára. Miért
nem zárolja meg nyíltan és őszintén a
miniszter az illető lapnak a horvátországi
honvédkerület ellen bangoztatott védjait?
Mikor nagy közjogi kérdésekről és horvát
ezredék intrikáiról van szó, akkor a hon-
védelmi miniszter a sajtóról, mint irka-
firkáról beszél. Látszik, hogy nincs érzéke
a nemzeti eszmék iránt.

Pichler ezután általánosságban kezd
a javaslatról beszélni, mire az elnök figyel-
mezteti, hogy most részletes tárgyalás van,
mire a szónok beszédét hirtelen megsza-
kítja, kijelenti, hogy a javaslat első sza-
kaszát nem fogadja el.

ezeket a házasságoktól, a melyek abból
indultak ki, hogy a férj megverte a fele-
sége s ez esetek vége mind rossz volt...
Ma még egy kicsit meglegyinti: hét hó
után; hat hét múlva mi lesz?... Nem szo-
reti; ha egy kicsit szeretné, de hogy tenne
ilyet! Lám, őt otthon sehíse ütötték. Az
ilyenek jó, mennél előbb megtörténni. Még
ugyis egész gyerek. Vissza megy a gyer-
mekszobába, folytatja ott, a hol hét hó
előtt abbahagyta... Azzal az emberrel
majd elbánnak!

S a vége az lett, hogy babus köpö-
nyeget kerített a nyakába, lezárták a la-
kást, a kulcsot leadták a házmesterhez s
visszafolyt könnyekkel a szemében meg-
indult apjával hazafelé, hogy folytassa ott
az életet, a hol hét hó előtt abbahagyta.

II.

Babuska megint ott tanyszott a kék-
plüssel bevont butorai között, a leány-szo-
bácskában; úgy maradt az érintetlenül, mint
a hogy hét hó előtt itt hagyta. Apja, őcsese
azon iparkodott, hogy elfeledtesse vele az
elmúlt hét hónapot, kézimunkákat hordtak
fel halomszámra s szidták a férjét.

A válpör soká húzódt. Az ügyvéd
is élni akart rajta, meg különben is, már
természetnél fogva soká tart az ilyes pör-
vél- és védiratok szerkesztése, kibékítési
kísérletek.

Münnich Aurél előadó visszautasítja
Pichlernek a személyre tett megjegyzését,
mire Tóth János és Madarász József fejez-
ték ki még egyszer a Kossuth párt tiltakoa-
sát a javaslattal szemben.

Báró Fejérvári Géza szerint itt hosi-
szas beszédekre nincs szükség. Az ellenzők
ép úgy meg van győződve a javaslat szük-
ségségéről, mint a többség. Az ő feladata
nem az, hogy közjogi kérdésekkel foglal-
kozzék. A Budapesti Hírlap általános vádjára
nem csáfolhatott részletekben, mint az
Pichler képviselő kiványa. (Derültség.)

Rákosi Viktor: Indítson sajtóper!

Fejérvári miniszter: No már nekem
beszélhet a sajtó, amit akar, én ezt nem
teszem. (Nagy zaj.)

Rakavszky István: Jól teszi.

Fejérvári miniszter: Ami a Pichler
képviselő által valami zabszállítási vissza-
élésekre vonatkozólag felemlített hírlapi
közleményt illeti, itt egyszerű zsurnaliz-
tikai revolverezésről van szó. Az illető
szállítóhoz ugyanis egy újságíró jött, aki
azt mondta neki, hogy ha nem ad 100
frtot, kiadja a kérdéses közleményt. A
szállító az újságíróat kidobta, a cikk meg-
jelent és most az ügy tünügyi eljárás alatt
van. (Helyeslés jobbold.)

A ház ezután a javaslatot részletben
is elfogadta, mire áttértek az 1902 évi
ujonczmegajánlásról szóló javaslat tárgya-
lására, melynél ismét

Pichler Győző támada erősen Fejér-
váry miniszter.

Münnich Aurél előadó ismerteti és
elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Pichler Győző: A miniszter az előbb
azt mondta, hogy ő nem azért van itt, hogy
közjogi dolgokkal foglalkozzék, hanem hogy
katonai ügyeket intézen el. Nem első eset,
hogy a miniszter ur, mint magyar miniszter
ilyen nyilatkozatot tesz. A javaslatot nem
szavazza meg.

Mindig tiltakoztunk a hadsereg közös-
ége ellen. Állami jövedelmünket mire hasz-
náljuk? Mindent megemészt a nagyhatalmi
meloch. De hol van az a nagyhatalmi ál-
lás? Az utolsó tíz év alatt sehol se láttuk
nyomat. Nem is azért kell a közös hadse-
reg, hanem a dynasztia testőrségeül. Ez a
hadsereg ránk teljesen idegen. Megbénítja

nemzeti érzelmeinket, de elpusztítani nem
tudja.

Szólv ezután a becsületbíróági katonai
büntetőtörvényről. A miniszter ur, mint szol-
gálaton kívüli állapotban, nem áll a katonai
ság fegyelme alatt?

Fejérvári: Nem.

Pichler: Nem? Hisz csak nemrég egy
tábornagyot, tehát kollegáját, még pedig
nyugdíjasokat, aki a nyug. tisztek gyűlésén
elnökölt, hogy családjuk érdekében nyug-
díjuk fölemlítessék, a becsületbíróág meg-
fosztotta rangjától s csak a császára és
királya adta neki vissza a rangját, mert
híven szolgált, ép úgy, mint a miniszter
ur. Tábornagynagy ur, miniszter ur, vigyáz-
zon arra, hogy mit beszél itt, mert őnt is
elcsaphatja a becsületbíróág.

Fejérvári: Vajjon?... (Élénk de-
rültség.)

Pichler: A katonai büntetőtörvény
példátlán gyarlóságát és igazságtalanságát
legjobban bizonyítja Mattasich-Keglevich gr.
főhadnagy esete. A javaslatot nem fogadja
el. (Taps.)

Szünet.

Szünet után:

Nessi Pál ennek a hadseregnek egy
ujonczot sem szavaz meg, melynek tiszt-
kara, annak legnagyobb része nemzeti kul-
turánk ellensége (Tetzés), a mely a régi
császári abszolutisztikus szellemet át akarja
vinni a mai hadseregbe. (Tetzés) A ma-
gyar ifjúságnak ki kell vetkőznie nemzeti
voltából. A ki keresztülment e hazafias fáj-
dalmak skáláján, mint ő is, az tudja meg-
érteni ezt, de a miniszter ur nem. (Zajos
tetzés a szélsőbalon.) Bizonyítja, hogy a
póttartalékosok fegyver alá fogása által a
nemzet összes erejét kiszolgáltatták a had-
seregnek. (Ugy van!) A büntetőtörvény-
könyv reformját 33 év óta ígérik.

Pichler: Ugyan élnek-e még az elő-
adók?

Nessi Pál: Az önkéntesek 2-ik éve
— statisztika szerint — fölöleges. Nincs
haszna, alig néhány százalékkal több teszi
le a megbukottak közül a tiszti vizegát. Ez
a 2-ik év tehát hiába vonja el a polgári
életől ifjainkat.

Szomorú statisztika az áthelyezések
statisztikája is. Tavaly a honvédséghez 36

Mikor először álltak szemben a bíró
előtt Babus meg a férje, Babus lányosan
lesütötte szemét, míg kezeckéi izgatottan
babráltak selyem napernyőjével.

Tamás Béla ur egész száraz hangon
mondotta a bíró kérdésére:

— Szívem, házam az övé! Szívembe
örökre be van zárva, házam ajtaja mindig
nyitva állt...

Babuska egyáltalán nem viselkedett
hősiesen a tárgyalásokon. Mindig annyira
megvolt hatva, hogy majdnem sírva fakadt.

Othon, leánykeri kis szobácskájában
csak nem tudta kitörölni emlékeitől a hét
hónapot.

A válpör különben most már gyorsan
közeledett a befejezéshez. Babuska apja
töle telhetőleg siettetta a dolgot.

Csak egyszer el legyenek választva,
gondolta, majd másképp megy minden. Addig
már nem vezeti a társaságba, de majd
aután! Hisz fiatal szép, elég pénze van
neki; nem kell busulni, különb férjet kap,
mint a mostani volt.

Ő neki sosem volt inyére Tamás
Béla, de ha a lánynak megtetszett, eh!
nem törődött vele. Fő, hogy szeressék egy-
mást. S ime!... De most majd kireperálják
a dolgot...

III.

Már ki volt tűzve a végső terminus a
válpörben, mikor egy napon Babus minden

szó beszéd nélkül nyakába kerítette a kö-
penyét, kezébe vette a kis selyem nap-
ernyőjét s szapora léptekkel ment el ha-
záról.

Tamás Béla ur épen az esti újságot
olvasta, mikor belépett az ajtón Babuska.

Tamás Béla ur bámult rá egy dara-
big, azután karjaiba kapta, a hol jó negyed-
órát tartott, míg Babuska kisírta magát.

— Ugye, itt marad az édes? — kérdé-
suttogó hangon Tamás, míg szeretettel ölelte
magához Babuskát.

— Mindig... Mindig, — turbékolta az
bolágot...

IV.

Az öreg ur elővette Babust:

— De ilyet tenni!...Hogy tehettél
ilyet! Megvert a te visszajössz hozzá! Az
ítélet előtt három nappal!...De mit szól a
világ!...Hát legalább meg tudod magya-
rázni ezt a dolgot? Van valami érved, van
valami okzerű magyarázatod? Tudod meg-
felelően indokolni?

Babuska lesütötte nagy, kék szemét,
ujjacskaival köténye szélét húzogatta s úgy
felelt lassu hangon:

— Igen...tudom...

— No, hát hadd halljuk az érvet, az
indokot, a magyarázatot.

Babuska alig hallható hangon suttogta:

— Szeretem...

Áthelyezés történt a legújabb statisztika szerint 52 és pedig ami még szomorubb: sok törstisztt.

A görög hitrege szerint Minos királynak egy viszonyából származott egy szörny: a Minotaurus, mely ifjakat kért áldozatul. Ilyen szörny a közös hadsereg, mely a mi ifjainkat szedi áldozatul. (Éljenzés, tetszés.) Nem fogadja el a javaslatot, hanem hat javaslatot ad be, hogy a miniszter utasítások, terjesszen be statisztikát az öngyilkosságokról s azok okairól s idejéről. (Élőnk tetszés, éljenzés és taps. A szónokot sokan üdvözlök.)

Rátkaay Lajos: Madarász József szemrehányást tett, hogy a függetlenségi párt részéről csak két szónok beszélt. Nem csoda. Volt idő, mikor Kossuth beszédére a nemzetgyűlés egyhangulag mondta: Megadjuk! De ma, mikor a miniszter ur kezében kardjával — bona fide — vagdossa le a magyar közjog virágait, kinek volna kedve még csak fel is szólalni? (Tetszés.) A miniszter ur érzéketlensége közjogunk iránt az ő szerencsése s a mi szerencsétlenségünk. (Zajos tetszés.) És a többség az ő közjog- és alkotmányellenes kijelentéseit tapsal honorálja. Miért szólajunk hát fel? Hogy ilyen jelenetekre adjunk még több alkalmat? (Nagy tetszés.)

Madarász József kijelenti, hogy nem akart szemrehányást tenni, mire Fejérváry Géza az ellenzék folytonos derűtsége között válaszolt.

A javaslatot letárgyalták.

VIDÉK.

Völegénye után a halálba. Hajdú-Böszörményben a múlt héten egy fiatal viruló szépségű leány, Monori Róza, Monori Gábor iparos leánya öngyilkosságot követett el, mert völegényének halálhírét vette. A fiatal leány jegyben járt s völegénye, egy Szabó Kálmán nevű fiatal ember kissé mulatós ifju volt. Menyasszonya megígértette vele, hogy nem iszik, de mégis megtörtént, hogy a völegény egy lakodalomban többet ivott a kelleténél. Másnap félt, hogy kellemetlensége lesz, a gyógyszerárba ment s mérget kért. Természetes, hogy nem adták neki, ehelyett azonban más orvosságot kapott, melytől azonban semmi baja sem lett. Közben valaki elkövette azt a rossz tréfát, hírül vitte menyasszonyának, hogy megmérgezte magát. A fiatal leányra olyan hatással volt a hír, hogy a szobába sietett s elövette apja forgópisztolyát és mellbe lötte magát. Nem használt sem az orvosok segítsége, sem a szülők önfeláldozó ápolása, a menyasszony, ki ezután szeretett volna élni, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése nagy részvét mellett szombaton volt.

Legyilkolt család. Nagykátán — mint onnan írják — tegnap délután öt és hat óra között rémes rablógyilkosság történt. Az uri kaszinó néhány tagja segélykiáltást hallott s véres fejjel látta kifutni Löwinger Lipót kereskedőt és bérlelt. Csakhamar Löwinger udvarán termettek s látták, hogy a kukorica göré mögött egy ember rejtőzködik. Hosszas dulakodás után előzibálták s a csendőrségre vitték. A lakásban az ágyon vértócsában, haldokolva találták Löwinger fiatal feleségét. Ugyanott esett össze patakzó fejével Löwinger, kinek segítségkiáltását először hallották, a konyhában pedig egy székre roskadva, jajgatott irtózatosan összeszürkült anyósa és a cselédeleány, akit két helyen szurtek meg a rablók. A fiatal asszony rövid kínlás után meghalt. Azalatt a csendőrségen Kármán Matyi nagykátai legény, elmondta,

hogy Ördög Tóth Pállal, aki két éve szabadult ki Illaváról, ahol rablógyilkosságért tizenöt évig ült és Titalmas Vonnak Matyival megakarták ölni és kiharták rabolni a Löwinger családot Revolverrel, késsel dolgoztak és a rablás sikerül nekik, ha Löwinger, akit fejbeltettek, valahogyan ki nem szabadul és vérző sebével a kaszinóhoz nem fut segítségért. Mire hazaért, összeszerogyott ő is. E vallomás alapján Margilean csendőrőrmester este hét órára elfogta a másik két gonosztevőt is. Ezek is bevalóltak mindent és elmondták azt is, hogy a holnapi nagykátai vásáron is rabolni akartak. — Löwinger anyósát, Braun Misanét, akinek testén hét szurt seb van, felszállították Budapészre. A mentők a keleti pályaudvaron várták a rettenetesen összeszürkült asszonyt s miután uj kötésekkel látták ol, Réseey tanár sebészeti klinikájára szállították.

A szellemidéző.

— Saját tudósítónktól. —

Rejtélyes eset foglalkoztatja a kövesdi csendőrséget. Kosóczy József kőtelki lakos csizmadiamester — így írják nekünk — megúván a csekély jövedelmeit hajtó mesterséget, felcsapottszelemidézőnek. Kosóczy egy szétszedhető asztalkával elindult vándorútra. A mint egyik vagy másik községbe érkezett, a kocsmában felállította az asztalát s annak a kopogásával idézte a szellemeket s ezektől kért az érdeklődő feletti jövőjére nézve tájékoztatást. A múlt héten Kövesdre érkezett a szellemidéző s este már nagyközönség jelenlétében produkálta „művészetét“.

Másnap Vibók Ágnes egy vagyonos, fiatal özvegyasszony hívta magához a „művészt“. A menyecske, kinek a férje a nyáron halt el, szerelmes volt egy legénybe s elhalt férjétől akart tanácsot kérni jövődől házaséletére nézve. A bűvész a kis asztallal megidézte az elhalt férj szellemét s kijelentette, hogy csak akkor lesz boldog, ha 1000 forinttal megváltja elhalt férje bűnét.

Ezután Kosóczy elmondta az asszonynak, hogy éjjelkor tegye az asztalra a pénzt, ő pedig menjen egy másik szobába s ott imádkozzon, míg a szellem ott járt, de ki ne merjen nézni, mert ha a szellem észreveszi, hogy lesnek rá, akkor nagy bajba kerülhet a leskelődő; Kosóczy pedig magára vállalta, hogy majd ő bevárja a szellemet és beszélni fog vele.

Harmadnapra már megvolt a váltási összeg s a szellemidéző várta az éjjeli órát, a mikor Vibók Ágnes férje szellemének meg kell érkezni. Az asszony ez idő alatt a másik szobában buzgón imádkozott. — Végre a kíváncsiság erőt vett rajta, kiment a szobából s lopva betekintett annak a szobának az ablakán, hol a szellemnek kellett volna megjelenni. Nagy meglepetésére vette észre, hogy a szellemidéző a szekrényeket ürítgeti ki s az értékesebb tárgyakat csomagolja össze.

Az asszony ezt már nem tudta végig nézni, benyitott a szobába. Kosóczy ekkor akart menekülni a pénzzel és az összehajtott batyuval, a menyecske azonban utját állta, mire Kosóczy egy konyhakéssel mellbe döfte az asszonyt s azután a pénzzel és batyuval elmenekült. A sérülés nem életveszélyes s a csendőrség másnap már elfogta a szellemidézőt, akire nem kevesebb mint 15 rablási eset derült ki eddig, de valószínű, hogy még az a szám szaporodni fog.

SZÍNHÁZ.

Színházbizottsági ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 21.

Debreczen város színházbizottsága tegnap délután ülést tartott. Érdekes és hosszan tartó vita folyt le ezen ülésen a felett, hogy a Debreczenhez tartozó nyári állomásokon ez időn kinek lesz joga játszani: Komjáthy-nak-é, avgy Makó Lajosnak.

A bizottsági ülésen Komlósy Arthur elnökön kívül jelen voltak: Oláh Károly, Boczkó Sámuel, Nemes Kálmán, Lengyel Imre, Komlóssy Dezső, Aczél J., Szentkirályi Tivadar, dr. Gulyás István, Komjáthy János és Szabó Kálmán jegyző, a kik mindannyian részt vettek a vitában, míg végre se jobbra, se balra nem döntöttek, hanem egy barátságos kiegyezési tárgyalásban állapodtak meg. Az ülés lefolyásáról az alábbiakban számol be tudósítónk:

Műsor és a szubvenzió.

Kévéssel délután három óra után nyitotta meg Komlóssy Arthur főjegyző, elnök az ülést. Oláh Károly tanácsnok színházi felügyelő bemutatja a színház egy hónap műsortervezetét, amelyet a bizottság tagjai tudomásul vettek. Ugyancsak Oláh Károly terjeszti elő Komjáthy-nak ama kérelmét, amelylyel a szubvenzióból négy ezer forint kiutalását kéri. A színházbizottság egyhangulag hozott határozattal javasolja a tanácsnak, hogy a szubvenzióból Komjáthy által kért négyezer forintot utalványozza ki.

Vita a nyári állomások felett.

Most került sor a nehéz időre. Arra, hogy a következő nyáron kinek van joga Nyiregyházán és Máramarosszigeten játszani: Komjáthy-nak-é, aki már ekkor nem igazgatója a debreczeni színháznak, avgy Makó Lajosnak, aki még akkor ténylegesen nem az.

A bizottsági ülésen felolvasnak egy csomó iratot. Egyik ezek közül az az egyezmény, amelyet Debreczen, Nyiregyháza és Máramarosszigettel kötött a debreczeni színházterületre nézve. Ez az egyezmény egészen világosan azt mondja, hogy az egyezmény a három város között 1901. május 10-én kezdődik, attól kezdődőleg négy évig tart, amely idő alatt Nyiregyháza és M.-Sziget színházai a nyári időnyek alatt csak Debreczen város által megválasztott színházgatónak adható ki. Igen, de egy másik írásból pedig az tűnik ki, hogy a színházterületben, az ország összes színházainak pályázati idejét, annak lejárátát és kezdetét összehangzásba kell hozni és hogy ez elérhető s több színházzal egyidejűleg rendezhető legyen, Debreczen város tanácsa 1902. október elsejére tüzte ki ezt az időt, sőt Makó Lajossal is ettől a naptól kötötte meg a szerződést. Ebből aztán az tűnik ki, hogy a városokkal kötött egyezmény szerint Komjáthy János 1902. május 10-től kezdődőleg már nem debreczeni színházgató; a várossal Makó Lajos által kötött szerződés szerint pedig Makó Lajos október 1-éig még nem debreczeni színházgató.

Most, hogy Makó Lajos a debreczen-nyiregyház-szigeti egyezmény alapján a nyáron Nyiregyházát és Szigetet elakarja foglalni, Sziget azt mondja, hogy ő a nyáron is Komjáthy Jánosnak adja ki a szin-

házat, mivel a debreczeni tanácsi határozat is csak 1902. október 1-től tekinti Makó Lajost színigazgatónak. Mármoros Szigetnek ez az ellentétes álláspontja s az erről szóló átirat provokálta a tegnapi színabizottsági ülés megtartását.

Volt is érdekes és bosszantató vita. *Oláh* Károly színházi felügyelő azt fejtette, hogy az egyezmény szeriét igaz ugyan, hogy 1902. május 10-től Komjáthy János már nem debreczeni színigazgató és Makó 1902. október 1-ig nem az. De mivel az egyezmény világosan azt mondja, hogy a nevezett városok csak Debreczen által megválasztott színigazgatók adhatják ki a színházat, *Makó* Lajos pedig, ha ténylegesen még nem kezdte meg Debreczenben működését, de már megválasztott igazgató, a működési jog tehát a méltányosság és az egyezmény kikötései alapján is *Makó* Lajost illeti meg.

Komjáthy János, aki a bizottsági ülésen szintén jelen volt, szólásra emelkedett. Hivatkozott arra, hogy hat felet töltött Debreczenben s a méltányosság is azt provokálja, hogy a Debreczenhez tartozó állomásokon is hat nyarat töltött el. Mikor 5 Debreczenbe jött, az októbert megelőző nyári hónapokat nem a debreczeni állomásokon, hanem a Dunántúli töltötte. A hat év egy nyarát kiegészítést, ha a hatodik év nyarát a debreczeni állomásokról legalább az egyiké, a hozzá még ragaszkodó Szegeden töltse.

Pro et kontra másfél óráig tartott a vitaközlés, de megállapodásra juttatni nem tudtak. Különbös a helyzet. Elismerték a *Komjáthy*, másrészt a *Makó* jogát is. Jogilag is vitatták s úgy járt az ügy, hogy a kedvező vélemény hol a *Komjáthy*, hol a *Makó* javára esett.

Végre aztán előbb *Komlóssy* Dezső, majd az előző *Komlóssy* Arthur azt az indítványt tették, hogy mivel a kérdés csak kölcsönös megállapodás alapján dönthető el, hivatalnak közös értekezletre a jelenlegi és leendő színigazgatók, a színészet országos felügyelője és a kerülethez tartozó városok képviselői s kölcsönös méltányos megállapodással intézzék el a kérdést.

Komjáthy János színigazgató maga is ezt tartotta célravezetőnek és a színabizottság is ilyen értelemben hozta meg határozatát.

Constantin abbé.

— Ujházi Ede vendégjátéka. —

A „C” bérlet parfümös közönsége nézte végig a tegnapi esti előadást és lelkesedve tapsolt a mesternek, aki az abbé szerepében ugyancsak bizonyította ebbéli mivoltát. Az aprólékos megfigyelések egész sorozatát tárta előbűnk a jólkű, egyenes abbé személyisége és ami jellemző vonást egy falusi plébános személyén csak fellelhet a kutató szent, Ujházi a maga természetességében, a maga megtisztult jellemző erejével mind érvényre juttatta. A maga egészében pedig nagy művészi erővel megjászott alakítás volt az Ujházi egyszerű falusi abbéja. Az a jószágos, megvértült — legkevésbé sem szép, de lebilincselő — papi ábrázat belopódzott az emberek szívébe és mi mindnyájan lelkesen ünnepeztük a mestert, meg az alakját egyaránt.

Kár, hogy az előadás olyan döcögős, hiányos, pongyola volt. Ha ez nem így esik, a tegnapi est felejthetetlen estéjévé válik a „C” bérlet intelligens közönségének. Így azonban sok hiba esett. Színészeink erőse nem tehettek róla. Ilyen két napra

előrántott előadásra fizikai lehetetlenség csak annyira-amennyire is elkészülni. A gördülékenységet csak a függöny szimbolizálta, a szereptudást pedig a mesteren kívül két-három színész nő markirozta. Nem lehet megfélebbezni természetesen, mert hisz két nap alatt — mint fentebb is említettük — nem lehet elkészülni egy darabbal. A mi önbizánkban kívül esik, azt szeretjük a sorsnak betudni, az meg türelmesen tartja a hátát. Ez esetben pedig csakis fátumi öngyáságát lehetne eldönteni.

Komjáthy né a *Scott* né szerepében, továbbá *Szabó* Irma mint Betty, kifogástalan játékokat produkáltak. *Szabó* kisasszony szívhez szóló, bájos hanghordozása, művészi játéka nem tévesztette el a hatást. Méltó partnere volt a mesternek és — ezzel nagyot, de igazat mondtunk. *Komjáthy* né nem kevésbé elragadó volt mindenképen. Toiletteit elkápráztatták a színház bájos hölgyeit és mikor a második felvonásban estélyi rubájában belépett, csodálkozó moraj hangzott mindenfelől, amerre lány vagy asszonyült. *Komjáthy* kitűnő Jean volt. Jelesek voltak még *Szathmáry* és *Kiss* Irén kis szerepeikben. (Sz—i.)

A színházi előadások kezdete. Életrevaló s minden tekintetben figyelmet érdemlő indítvány foglalkoztatta a színabizottságot tegnap délutáni ülésé végén. Az indítvány abban kulminál, hogy az eddigi rendszer megváltoztatásával a színházi előadások ne este hét órákor, hanem félnyolcórakor tartották a kérdést arra, hogy a legközelebbi ülésre határozathozatal czéljából kitűzze. Ahogy a viszonyokat és a közönség hangulatát ismerjük — s hisszük, hogy jól ismerjük — általános elismeréssel találkozunk, ha a bizottság az indítvány értelmében határozna. Az előadások hét órai kezdete ellen már több ízben halottunk panaszokat. A színházba járó közönség nagy része este hat óráig hivatalban van. Attól pedig hét óráig alig van annyi ideje, hogy a hivatalból haza, onnan pedig a színházba menjen s az a körülmény sokakat tesz gondolkozóvá, míg rábírnák magukat egy-egy előadás meghallgatására. Ha félnyolcórakor kezdődnének az előadások, legtöbbször még az estebédjüket is elkölthetnék. Már pddig a jóllakott ember rendszeren hálásabb publikum is. Szót és figyelmet érdemel az indítvány. Végrehajtása kellemes lesz a közönségre s hasznos a direktorra.

Gasparone. A zenekedvelő közönségnek élvezetes estére nyújt kilátást a szombat esti előadás, amikor *Gasparone* kerül színpadra. Klasszikus szép zenéje, regényes librettója vonzóvá teszik az operettét. Nehéz fárasztó énekszámai miatt csak nagy ritkán veszik elő a egy-egy előadása valóságos eseményszámba megy. Az operett főszerepeit *Komlóssy* Emma, *Reviczky* Etel, *Szigeti* Lujza, *Érczkövi*, *Sziklay* Miklós stb. játsszák.

ÚJDONSAGOK.

* **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága ma, kedden délután 3 órákor *Vecsey* Imre tb. főjegyző elnöklété alatt a városháza nagytanácstermében a következő tárgysorozattal tart ülést: 1. Mártonfalvai ev. ref. egyház kérelme iskolája építésére téglá és faanyag adása iránt. 2. Zádor Lajos és társainak kórháza a várostól bérelt, városháza alatti bolthelyiségek bérletének meghosszabbítása iránt. 3. A város területén fogyasztott bor- és égetett szeszes italok után fizetendő adópótlékra vonatkozó szabályrendelet személyhatározmányinak módosítását czélzó javaslat. 4. Huber Frigyesnek honosításával kapcsolatos községi kötelékbe félévételi kérvénye. 5. A házipénztár és számvonosság működésére felügyelő bizottságnak 1902. évre megalakítása végett teendő ajánlás, illetve javaslat. 6. Egyéb, netán sürgős ügyek.

* **Debreczen város felügyelő bizottsága.** A város szervezeti szabályzata úgy rendelkezik, hogy a házipénztár és a számvonosság működésére felügyelő hármastagú bizottságot minden évben újra és újra s mindenkor a jog és pénzügyi bizottság véleményének meghallgatásával kell megválasztani. A város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután hozza javaslatba, hogy kiket tart méltónak e nagybizalommal felruházott tisztségre. Eddig *Komlóssy* Dezső, *Kernhoffer* József és dr. *Szántó* Sámuel végeztek nemcsak nagy szorgalommal, de határtalan lelkiismeretességgel is a felügyelő bizottság tisztségét. A jog- és pénzügyi bizottság, de a közgyűlés is mindég elismeréssel adózott nekik s bizonyára most is egyhangú lelkesedéssel kiáltja ki őket a nagyfentosságu tisztségre.

* **Kórházbizottsági ülés.** Debreczen város kórházbizottsága csütörtökön délután négy órákor a városháza nagytanácstermében *Körner* Adolf tanácsnok elnöklété mellett ülést tart.

* **Felontott pénzeslevelek.** Egy ur lelkesedve rohan a kávéházba.
— Hallatlan, rettenetes!
— Micsoda? kérdik tőle.
— Képzeltétek! a meggyilkolt pénzeslevélhordó miatt felbontják az összes Kolozvárról jövő leveleket.

Általános elképedés.
— No, mondják, ez is csak nálunk történhetik meg. Aztán ki bontja fel a leveleket?
— Ki? Hát akinek címezve van.

* **Jóváhagyott közgyűlési határozat.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága legutóbbi közgyűlésén a főjegyző vezetésével álló szöveggyűlési bizottság 600 koronát és faadományt szavazott meg. A közgyűlés eme határozatát a belügyminiszter tegnap a városhoz küldött leiratával jóváhagyta.

* **A tanári kör gyűlése.** Nagy érdeklődés mutatkozott a debreczeni tanári körnek f. hó 18-án tartott gyűlése iránt. A helybeli középiskolák tanárai közül számszerűen jelentek meg s azon kívül részt vettek a gyűlésen Géresi Kálmán tankerületi főigazgató, Nagy Elek igazgató, Barcsa János tanár Nánásról, dr. Fröhle Vilmos Nyiregyházáról. A gyűlést, melyen Váradi Károly piarista gimn. igazgató elnökölt, leginkább a történettudás kérdése foglalkoztatta. Az új tanítási terv unyanis sokkal nagyobb helyet biztosít a történelemnek, mint emi- nenter nemzeti tárgynak a középiskolában, továbbá megköveteli a világtörténelemnek a magyarral való szorosabb kapcsolatát, a világtörténelemnek a magyar történelem keretébe való illesztését. Barcsa János, e kérdés előadója kimutatta, hogy tanítás- tervünk helyes uton jár, mert követi a leg- műveltebb nyugati népek példáját, melyek mentől műveltebbek, annál több órában tanítatják a történelmet. Azt a törekvést is helyeselte, hogy a világtörténelemnek lehetőleg a magyar történelem szolgáljon alapjául. A tanári kör nagy elismeréssel fogadta a fiatal nánái tanárnak gondosan kidolgozott tanulmányát.

* **A városi boltok bérlői.** A városháza épületében lévő bolthelyisé- gek bérlői kérvényt nyújtottak be a városi tanácshoz, amelyben arra kéri a tanácsot, hogy a boltbérletekre vo- natkozó szerződést újra velük s ezuttal pályázat mellőzésével kösse meg. A bolt helyiségek bérlése a jövő évben járna le. A tanács, mielőtt a közgyűlés elé terjesztené s határozati javaslatlal látná el a kérelmet, véleményt kért a jog- és pénzügyi bizottságtól. A bizottság pedig ma délutáni ülésében veszi érdemleges megvitatás alá a kérelmet s ezuttal hozza meg a tanács elé terjesztendő javaslatát is.

* **Halálozás.** Preiser Salamon, f. hó 18-án, életének 73-ik, házasságának 42-ik évében meghalt. Tegnap helyezték örök nyugalomra az izraelita sirkertben.

* **A sikos járda áldozata.** Ilyenkor, télvíz idején, alig mulik el nap, hogy egy-egy embert a földre ne- terítsen a járdára fagyott sikos hó. Az emberek úgy járnak az utcán, mintha tojások között járnának, de mindez nem jelenti azt, hogy egyik-másik vigyázat- laut az anyaföldhöz ne huzzon a csu- szós ellenség: a fagy. Tegnap Koos Istvánné szatócsnét érte ilyen modern baleset. Borz-utczái lakásának az udva- rán elcsuszott oly szerencsétlenül, hogy a bal lába bokában eltört. A szeren- csétlenül járt szatócsnét lakásán ápolják.

* **A oszmadia társulat tánczvi- galma.** A debreczeni oszmadia társulat temetkezési egylete a jövő hó 8-án szom- baton a Korosa vendéglő nagytermében tartja szokott évi tánczmulatságát, mely előreláthatólag sikerült estének ígérkezik. A nemes szél mindenesetre megérdemli, hogy a közönség nagyüzamu részvétele emelje az est sikerét. A rendezőség a kö-

vetkező tagokból alakult: Szabó József pénztárnok, Kurucz Miklós elnök, Szabó Sándor jegyző, Balog István, Bányai Lajos, Bihari Mihály, Horváth Mihály, Király Gyula, p. Nagy János, esz. Nagy Lajos, Nagy Ferencz, Nohéz József, ifj. Szabó Jó- zsef, Szerenosi Ferencz, Tóth József. Tán- czenedező: Schaf János Zenész: Veres Tóni és nekara.

* **Kitüntetett debreczeni szá- zados.** A király megengedte, hogy *Konkoly-Thege* Elek debreczeni 2. hon- védhuszárezredbeli százados a porosz johannita-rend tiszteletbeli nagykereszt- jét elfogadhassa és viselhesse.

* **Meglopott gazda.** Nagy András csapó-kerti lakosnak nagy bánata volt, mert szép, vadonatúj czipra szűrét ellopták. A gaz tolvaj sokáig hasznát vette a szűrnek, s mikor már viseltessé vált, eladta. A szép czipra szűr odakerült a zsidogóba s a többi rongyokkal egy sorban árulták. Nagy András itt ismerte fel szűrét, hanem olyan ütött-kopott állapotban, hogy nem akarta elfogadni, mikor visszavételre kínálták neki, hanem a rendőrségen feljelentést tett a zsidó asszony ellen, ki azzal védekezik, hogy a szűr egy csavargótól vette. A viz- gálat tovább folyik.

* **Vizsgálatok a közigazga- tási tanfolyamon.** A kereskedelmi akadémia épületében tegnap kezdtek meg a közigazgatási tanfolyam hallgatói a felévi vizsgálatokat *Veszprém* Zoltán vármegyei főjegyző vezetése mellett. Tegnap a közigazgatási igazgatásból vizsgázott le a tanfolyam 97 hallgatója, ma pedig a pénzügyi igazgatás kerül sorra. A vizsgálatok egészen január 31-éig tartanak el és előreláthatólag szép eredményvel fognak befejeződni.

* **Az ingerlő zálogozóduka.** Egy óras czégtáblájára a különböző órák közé egy zálogozódukat festett. A minap ipar- kihágás miatt az illetéke: kerületi előjáró ág az 1881. évi ipartörvény 51. szakasza alap- ján megbüntette az órát, azzal indokolván a bíróságot, hogy a zálogozóduka tömeges és gyors elárúsításra ingerel. Tiszteljük az elő- járóság felfogását, de nem értjük: mióta so- rozzák a zálogozódukat az ingerlő tárgyak közé?

* **A polgári kör bálja.** A debre- czeni polgári kör saját könyvtára javára 1902 január 26-án, vasárnap az Arany Bika szálloda dísztermében Rácz Károly zenekara közreműködésével zártkörű táncz- vigalmat rendez. A bál kezdete este 8 órakor, belépti díj személyenként két ko- rona, családjegy pedig 6 korona lesz. A bálrendező-bizottság a következő: Roncsik Lajos a kör elnöke, Czegléd Gyula r. b. elnök, Vecsey Imre r. b. alelnök, Dávid Mihály r. b. pénztárnok, Kerékgyártó József r. b. jegyző, Szathmáry Mihály, Komlóssy Mihály r. b. ellenőrök. Antal Vince, Ba- lassa Károly, Balogh János, Balla Mihály, ifj. Bányai Istvánné, Biczó Gyula, Buday Gyula, Dankó Béla, Dankó Mihály, Ferge István, Ferge János, Gyarmathy István, Harangi László, Harsányi János, Harsányi Lajos, Hauer Bertalan, Horkay Lajos, Hor- váth János, Imre János, ifj. Kéký Sándor,

Király Gyula, Kiss Kálmán, Kondor Kál- mán, Kovács Ferencz, Körner Adolf, Kovács Kálmán, Kovács Mihály, Móricz Ferencz, ifj. Nagy József, Nagy Lajos, Nagy László, Némethy János, Oláh Károly, Papp József, Pásztor János, Polgári József, Polgári Bá- lint, Pósalaky Mihály, Rácz Mihály, Raics Gyula, Serly Ede, Szabó Kálmán, Szabó Kálmán v. j., Szekeres András, Szűts Kálmán, Tassy Károly, Thoma Miklós, ifj. Tóth Imre, Udvarhelyi Géza, Uszó István, Juhász József.

* **Letartóztatott bőrkeres- kedő.** Pár nappal ezelőtt — mint annak idején megirtuk — ismeretlen tettes a Sink Lipót raktárát feltörte és onnan két marhabőrt elloptott; a tettes még aznap eladta egy téglási kereske- dőnek, Sternberg Lajosnak nyolcz kor- náért. Porcsin Ambrus lovas rendőrőrs- parancsnok tegnap éppen akkor fogta el a téglási kereskedőt, mikor ez ugyan- annak a kereskedőnek akarta eladni, a kitől a tolvaj ellopta a bőrt. A ke- reskedő Porcsin felfedezése után tény- leg felismerte a tőle elloptott bőrt s ennek alapján Sternberget letartóztat- ták. Az ügyes lovasrendőr őrsparancs- nok csakhamar kiderítette a valódi tet- test is s így Sternberget szabadon bo- csájtották.

* **Az iparos-kör tánczmulatsága.** A február hó 2-án tartandó iparoskörti tánczmulatságra nagyban folynak az előké- születek, a meghívók is mind szét lettek küldve, mindazonáltal, ha esetleg valaki té- vedésből meghívót nem kapott volna, s ezé- lől sziveskedjenek az ipartestülethez fordulni. A zenét a Magyar testvérek ki- tűnő zenekara fogja szolgáltatni s a bál si- keréhez minden tekintetben a legnagyobb remények fűződnek.

* **Elgázolta a szekér.** Kevés híján végzetes baleset áldozata lett teg- nap délelőtt egy debreczeni polgár asz- szony. A Péterfián át akart menni az utca másik oldalára és nem vette észre, hogy egy szekér robogva közeledik felé. A sikos uton már nem bírt visszafor- dultni az asszony és előre sietett, a kocsis pedig, hogy elkerülje, sziatéu abba az irányba terelte a lovait. *Szeccő* Juliánna, Nagy Andrásné a neve az asszonynak, a kit a szekér elütött és a ballába bokában eltört. Egy arra járó katonatiszt sietett az asszony segítségé- rére. Felemelte és sietve vitték a köz- kórházba, ahol súlyos betegen fekszik. A szekér, amely elütötte Nagy Andrásnét, özv. Jándiné tulajdona.

* **Felülfizetések a gazdász táncz- estélyen.** Az 1902. év január 16-án tartott gazdász tánczestélyen felülfizettek: Veszter István 12 koronát, özv. Kacsokovics Ivánné 10 kor., dr. Csakó Zsigmond 7 kor., Grósz Ferencz 7 kor., Dragota Miklós 7 kor., Hajós István 7 kor., Juhász Árpád 7 kor., dr. Széll László 7 kor., Komlóssy Lajos 5 kor., Stattersz Kázmér 5 kor., Szarukán Sándor 2 kor., Szűcs Ferencz 2 korona, melyért ezuton is fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

*** Lopá: a fűszerkereskedésben.**
Özv. Tóth Jánosné Nagy Sára H. Nénásról jött be Debreczenbe, hogy itt könnyűszerrel csak egy kéz alatt szerezzék be házi szükségleteit. Különös bevásárlását Kohn Henrik üzletében kezdte el, de ott be is végezte. Egy alkalmas pillanatban ugyanis köpönyege alá csapott egy kis zsákokat, melybe már jól elve többféle árut gyűjtött össze s zsákmányával futásnak eredt. Kohn Henrik hetese azonban utána iramodott, elfogta s átadta az előhívott rendőrnek. Özv. Tóth Jánosné Nagy Sárát a rendőrség letartóztatta.

*** Ingyen kenyérosztás.** Az ingyen kenyérosztó bizottság lelkes napi biztosa tegnapelőtt 507 kenyeret osztottak ki a szegények között. A tegnapi nap folyamán a jelzett célra adakoztak:

Ösv. Berger Henrikné	10	koronát
Berger Jenő	10	"
Lőfkovits Arthur	10	"
Csokonai nyomda	10	"

Összesen: 40 koronát.
Eddigi gyűjtés: 744 korona.
Összesen: 784 korona.

melyért egy a fentebbi szíves adakozók, mint N. N. urnó, aki két kenyeret küldött a jelzett célra, fogadják a bizottság nevében is szívélyes köszönetemet. Varga Károly pénztáros. Az ingyen kenyérosztást ma délelőtt 11 órakor dr. Bruckner Ernő, Bilkei Kövesdy Imre és Bészler Lajos urak vezetik.

*** Kovács-féle Kőszívgyógyászat** gyorsan elmulaszt mindennemű hüléssből származó rheumát, szaggatást fogfájást stb. Kapható kis üveggel 35 krért, nagyobb és erősebb hatásúval 80 krért, L. Kovács Nándor gyógyszerésznél a **Fehér Hattyu** gyógyszerertárban.

TÁVIRATOR.

A spanyol infanens halála.

Madrid, január 20. Krisztina infanens meghalt.

Az egyetemi ifjak Rákosi Viktornál.

Budapest, jan. 20. Az egyetemi ifjak küldöttsége ma felkereste Rákosi Viktort, hogy megköszönje neki legutóbb a parlamentben mondott beszédét, melyben a német nyelvű énekes kávéházakat ostromolta, megvéde az egyetemi ifjuságnak az ezekkel szemben lefolyt demonstrációját.

A berlini halálos párbaj.

Berlin, január 20. A napokban már híradással voltunk a nemrégiben lefolyt berlini véres párbajról, melyben Benusingen tanácsost egy Falkenhagen nevű földbirtokos agyonlőtte. A párbaj oka az volt, hogy Falkenhagen a lelőtt Benningson feleségével viszonyt folytatott. Most nagy szenzációt kelt Berlinben Falkenhagen földbirtokos letartóztatása. Éjjeli kávéházakban tivornyáztatták és a párbajjal díszkedett. Leveleket találtak nála, melyeket a megölt Benningson felesége írt neki — a párbaj után. A letartóztatás általános szóbeszéd tárgyat képezi most Berlinben.

Tűzvész egy színházban.

Stuttgart, január 20. Éjjelkor az udvari színházban tűz ütött ki, a mely óriási sebességgel terjedt és csakhamar elpusztította a színház nagy részét. A király és a királyi ház tagjai több óráig ott voltak a tűz színhelyén. — Emberéletben nem esett kár.

A vatikáni spanyol követ lemondása.

Madrid, január 20. Pidal vatikáni spanyol nagykövet lemondott állásáról. A lemondást elfogadták.

Elvesztett milliók.

Budapest, január 20. Ma este előkelő körökben hirtelen futott, hogy egy biharmegyei nagy név viselője, a ki nem rég első rangú bank élén állott, a bank bukása folytán több milliót vesztett. A részletek ez időszertint még ismeretlenek, de a közel jövőben valószínűleg kitudódunk.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az érsekújvári mandátum. (Távirat) Négyszázötvenkilenc szótöbbséggel győzött dr. Kovács Pál néppárti jelölt a szabadelpvűpárt jelöltjével, Timon Ákos egyetemi tanárral szemben. Az utóbbinak választói azonban megtámadták a mandátumot s a petícióval Paiss tanácselnök vezetése mellett, — ma foglalkozott a Kuria II. választási tanácsa. Az előadó Fittler kuriai bíró volt. A petícionálók azon sz alapon kérik a választást érvényesíteni, hogy a néppárt izgatott Kovács etette és itatta a szavazóit és vesztetgetett is. A kérvényezőket dr. Ragályi Lajos képviselte, a választás védőjeként pedig Platthy György szerepelt. — A Kuria a vizsgálatot elrendelte.

§ Két váltó. (Fővárosi tudósítás.) A büntető törvényszéken Schmidt Ödön főmérnök azt a panaszt emelte Kóty Antal ellen, hogy ez két váltóját, amelyeket eszkomptálás végett adott át neki, elsikkasztotta. A váltók 1000 és 2000 koronáról szóltak. A bíróság vád alá helyezte Kótyt és dr. Oláh bíró elnöklésével ma tárgyalta ügyét. Kitünt a bizonyítás során, hogy a vádlott csupán az ezer koronás váltót értékesítette, a másikat pedig csak elzálogosította 52 forintra. És amannak az értékét illetőleg azzal védekezett, hogy Schmidtől járt neki 500 forintja s ezért tartotta meg a pénzt. A törvényszék dr. Dénes Endre ügyvéd védelme után felmentette Kótyt a sikkasztás vádjától.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Letartóztatott százados.** (Éjjeli express tudósítás) Payer Edét,

azt a századost, a kiról a lapok legutóbb megírták, hogy különféle sikkasztások után megszökött, a bécsi katonai hatóság a múlt hét elején Bécsben felkutatta és letartóztatta. Payert katonai fedezettel Budapestre hozták és szerda óta a budai törvényszék fogházában várja a megindult vizsgálat eredményét. A századost azonban nemcsak állítólagos sikkasztásaiért vonják feleletre, fölötte hatósága azzal is vádolja őt, hogy alantasaitól kölcsönöket eszközölt ki magának. Miután a katonai törvénykezés azt is bünteti, a ki fölötteseinek kölcsönt ad, a vizsgálatot kiterjesztették az egész századra, a melynek Payer parancsnoka volt. S. E. szakaszvezetőt is többször kihallgatták az iránt, vajjon igaz-e, hogy részben adott, részben ki eszközölt Payernek 2800 forintot. A szakaszvezető a leghatározottabban tagad és nem kevésbbé tagad L. V. volt egyéves önkéntes is, a ki hir szerint 50 forint kölcsönt adott a letartóztatott századosnak.

× **Szóll Kálmán állapota.** (Éjjeli express tudósítás.) Bécsből jelenti egy távirat: Szóll Kálmán miniszterelnök sebesen gyógyul, de a seb még mindig nyitott, minek következtében még néhány napig Bécsben kell maradnia.

× **Robbanás az utozán.** (Éjjeli express tudósítás.) Nagy riadalom keletkezett tegnapelőtt délután Budapesten a Károly-köruton. Éppen a legforgalmasabb időben, a mikor a villamos kocsikat sűrűn ellepték a vasárnapi kirándulók, a Gerlóczy utca sarkán hirtelen robbanás történt. A detonációt követő másodpercekben gomolygó füstfellegek szálltak fel a magasba s csak a mikor a füst eloszlott, merészkedtek az emberek a robbanás helyére. A robbanás a föld alatt történt. Az utca sarkán, az aszfalt alatt van a villamos világítás kábeleinek összekötő állomása, melynek szerkezete hirtelen elromlott s az elszabadult villamos szikrák okozták a robbanást. A színhelyre a rendőrség hamar kiszólitotta a villamos társaság embereit, a kik hosszabb munka után rendbe hozták a megromlott helyeket. Emberben szerencsére kár nem esett.

FARSANGI NAPTÁR.

— Mikor mulat Debreczen? —

- Jan. 23-án. A Polgári Kerékpáros-Egyület hangversenye.
" 25-én. Kereskedők bálja.
" 26-án. Polgári Kör bálja.
Február 1-én. Bohóc-estély.
" 2-án. Iparos-Kör bálja.
" 8-án. Jogász és Tisztviselő-Kör táncestélye.
" 8-án. Stern József és Testvére kőfogószemélyzetének táncvígalmának díjazott dísztermében.
" 15-én. Fülöp-egylet tea-estélye.
" 6-án. Vasuti altisztok bálja.

A tenger fia!

Angol eredetiből fordította:

Szabonyi József.

— Nem látom, hogy negyvenöt volna. Nekem van anyja, mondá Salters bácsi. Olvasd meg csak.

Disko Troop kijött a kabinból.

— Salters, azonnal bányd föl a fogásodat, mondá parancsoló hangon.

— Hadd öket apám, susogta Dan. Ők csak most kezdenek hozzá.

— Örömkö anyja! Egyenként veti őket, kiáltott Long Jack, amint Salters bácsi serényen munkához fogott; a kis ember a másik csónakban pedig számlálni kezdte a fogást.

Manuel intett Danak, aki a hátsó kötél után nyulva, mélyen előre hajolt, belecsuszította a csónakra levő burokba, mielőtt Manuel az első felére erősítette a horgot. A többiek huzni kezdtek és a csónak egy pillanat alatt ide-oda lobálódott a hajó fölött, emberestől, halastól.

— Egy, kettő, négy — kilelez, mondá Tom Platt és gyakorlott szemmel kezdte számlálni a halakat. — Negyvenöt, Penn, tied a dicsőség. Aztán hirtelen eleresztette a kötelet és Penn a halával együtt zúdult le a fedélzetre.

— Megálljatok! kiáltott Salters bácsi. Eltévesztettem a számítás.

Nem lévén ideje ellenkezni, ép úgy járt mint „Pennsylvania.”

— Negyvenegy, mondá Tom Platt. Nézzetek ide: tengeri-halász, akit legyőz egy földműves. Ilyen tengerész vagy te?

— Nem lehet úgy számítani őcsém, mert hisz fél délután fönnakadva vesztegelttem. Kis, kövér kezei még jobban feldagadtak és lilaszínű vér öntötte el az arcát.

— Némely ember mindég fennakad, mondá Dan, mintha a feljövő holdnak mondaná.

— Mások meg ingyen élőködnek egyes emberek bőrén, felett Salters bácsi, szintén a holdhoz beszélve.

— Üljetek le, üljetek le, mondá egy hang, amit azonban Harvey nem hallott, Disko Troop, Tom Platt, Long Jack és Salters azonnali megindultak. A kis Penn, négyzögletes tengeri motólája fölé hajolt és elkezdte az összekuszált tőke hal színeget felgombolyítani. Manuel hanyatt feküdt a fedélzeten, Dan pedig egy hajó teknőbe bujt és Harvey hallotta, amint egy kalapácssal hordókat kezdett kalapálni.

— Sét, mondá mikor előjött. Vacsora után lovethözünk, te az öreggel leszel, Tom Platt meg az apám együtt raknak és legalább majd hallod, hogy vitatkoznak. Mi a másodikak vagyunk: te meg én meg Manuel, meg Penn — a hajó fiatal népei.

— Mire jó az, mondá Harvey. Én éhes vagyok.

— Egy perc alatt megvannak. Erred? Jó szaga van máma a vacsorának. Az öreg mindig jó szakácsokat fogad föl. Jó fogás volt máma nemde? Az üregre mutatott, amely szinig volt halál. Milyen vized volt ma Manuel?

— Huszonöt öles, mondá a portugál mély hangon. Jól és gyorsan jönnek rá. Majd egyszer megmutatom neked Harvey.

A hold már megindult az égen, mi kor az öregek feljöttek és a szakácsnak nem kellett kiáltani, hogy „második csoport.” Dan és Manuel már lent voltak, mikor még Tom Platt, az öregebbek egyike, az utolsó falat után kezefejével túrtulte végig a száját. Harvey Pennt követte és leült az asztalhoz egy tál elé, amelyben tőkehal, nyelv, sült hus és burgonya váltakozott. A kenyér és erős fekete kávé is ott díszelgett mellette.

Noha éhesek voltak, nyugodtan bevárták, míg Penn áztatósan áldást kért mindnyájuk fejére. Ezután elkezdtek csendben falatozni, míg végre Dan hosszú lélekzetet véve megkérdezte Harveytől: mint érzi magát.

— Tele vagyok egészen, de azért van még hely egy darabnak.

A szakács koromszeme néger volt és nem mint más feketék — ez a néger nem szólt egy szót sem, csupán nőnevelekkel unszolta Harveyt, hogy egyék többet.

— Nézd csak Harvey, mondja Dan, villájával az asztalon kopogva, épen úgy van, amint mondtam. A fiatal, gyönyörű emberek, — már mint én, te, Penn és Manuel — mi vagyunk az utolsók az évben, amazok öreg halak, csunya, falánk népség és a gyomrukot ki kell elégíteni. Ők járnak előttünk, noha nem érdemlik meg. Nincs igazam doktor?

— Folyt. köv. —

SZINLAP.

Ma kedden, „A” bérletben, Ujházi Ede urnak harmadik vendégfelléptével:

A peleskei nótárius.

Énekes bohózat.

S Z E M É L Y E K:

Nagyajtai Zajttay István, Nagy-Poloske nótáriusa — Ujházi E. Klára, a felesége — Broznay A. Baczur Gazsi, pesti korhely — Székely. Biró — — — Bartha I. Othelló — — — Odry Á. Desdemona — — — Fái Flóra.

Holnap szerdán, „B” bérletben, Ujházi Ede ur tucsfeléléptével:

Czifra nyomoruság.

NYILTTER.

Köszönetnyilvánítás.

Még a nagy nyilvánosság előtt is elengedhetetlen kötelességemnek ismerem a Debreczeni Önálló Munkás Betegsegélyező Pénztár és az azzal kapcsolatos Temetkezési Egylet vezetőségének köszönetet mondani, a megboldogult anyám Harangozó Antalné elhalálása alkalmával velem szemben tanusított pontos és lelkiismeretes eljárásáért; és most, midőn a Betegsegélyező Pénztár részéről temetkezési segély címen hiány és hátralék nélkül kifizetett 120 koronáért köszönetemet megismétem, felhasználom az alkalmat arra is, hogy az Önálló Munkás Betegsegélyező Pénztár és Temetkezési Egylet az iparos és munkás osztálynak pártfogásába a legjobb akaratulag szívesen ajánlom.

Kelt Debreczen, 1902 jan. 10.

Kovács Ferencné leánya,

RANKAI-féle !

fűszerkereskedés !

Szent-Anna-utcán kiadó.

Értekezhetni

Rankai József háztulajdonossal
Szent-Anna-utcán.

1771
1901 v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságának V. 3148/2. 1901. számú végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Beck és Gergely bpesti cég részére Mattyasovszky Andor debreczeni lakostól 160 kor. 20 fill. tőke, ennek 1901. évi október hó 5. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 52 kor. 4 fill. perköltség erejéig 1901. évi november hó 11 én bíróilag felülfoglalt és 1092 koronára becsült házi-butorok és egyéb tárgyakból álló ingóságok **1902. évi január hó 27-én** d. e. 1/2 10 órakor kezdetét veendő és alperes lakásán, Péterfia-utcán, 73. sz. háznál megtartandó bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902. évi január hó 8-án.

Török Péter,
bírói kiküldött.

OTTHON CSINÁLIUNK rumot

1 deka rum essentia . . . 10 fillér.
Hozzávaló szesz . . . 1-76 fillér.
Üvegért 8 fillért visszaszámítok.
Chinai és orosz-teák nagy raktára
Deutsch Lajos.
A főposta mellett. Piacz-utca 38.

161

1902

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa ezennel közhirrre teszi, miszerint a város tulajdonát képező következő földbirtokok u. m. I. A Gilányi laktanya és Boldogfalvai kert közötti 5 hold legelő föld az 1902. évi okt. hó 1-től 1905. évi okt. hó 1-ig terjedő 3 évre.

2. A sziki gyakori 388 hold föld a Csukás csapszékkel együtt az 1902. évi okt. hó 1-től 1908. évi okt. hó 1-ig terjedő 6 évre az államvasúti pálya melletti I. II. III. IV. sz. faraktári helyek az 1901. okt. hó 1-től, 1907. okt. hó 1-ig terjedő 6 évre az árverési feltételekben megállapított kikötések mellett haszonbérbe adatni fognak.

Az árverés megtartására határidőül az 1902. évi febr. hó 12-ik napjának d. e. 9 órája a városháza nagytermébe kitűzetett.

Miről árverelni szándékozik azzal értesítetnek, hogy az árverési feltételek a számvevősnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és hogy kötelesek a kikiáltási ár 10%-át árverelő az árverelő bizottság kezéhez készpénzben, vagy megfelelő értékű értékpapirban befizetni.

Debreczen, 1902. jan. 9.

A városi Tanács.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 4 kr., 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Csinosan butorozott utcái külön bejárata szoba intelligens gyermektelen családnál minden óráig kiadó. ugyanott izletes koszt is kapható. — Deák-Ferencz-utca 13.

1898. évi termésü tisztán kezelt Magyarádi bort, Literenként 40 kr-ért ajánl. Bán Kálmán, Egyháztér.

A timár-társulat tagjai az iparukhoz és házi szükségleteikhez szükséges mézre pályázatot hirdetnek, a pályázni akarók ajánlataikat az ár megnevezésével, február 5-ikéig társulati elnökhöz Péterfia-utca 36. szám adják be.

1902. május 1-sőtől egész udvar kiadó. a Pesti-utca 13. szám, áll 4 szoba, konyha, kamara, istálló, fűszinből. — Értekezhetni: Bégány-kocsimában.

Egy 5 méter hosszú, 4 méter széles szmirna szőnyeg eladó. Értekezhetni: Csapó-utca 4. sz. Házmesternél.

Köhögésnél legjobb a Dr. Burger Borsy-főle **Pemetefü cukorka** Kapható Borsy-cukrázdában és Jóna és Jóna utrak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Legfinomabb tea rumok, és valódi orosz karaván tea, raktár: Czeglédy és Polgárnál.

Legjutányosabb árban legújabb divatu cilinderok kemény és puha kalapokat készítek. Ugyazint mindenféle kalapokat festésre és átalakításra elfogadok. Zachar S. kalapos m. Biderman-ház.

Hentes-üzlet jó helyen — jó forgalommal eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Egy esetleg két ur részére azonnal kiadó, csinosan butorozott, egymásból nyíló két utcái szoba. Szent-Anna-utca 43. sz.

5 nytlas tanács ujjföld a most készülő szoboszlói könt mellett eladó. — Vörösmarty-utca 5.

Kitünő koszt kapható uri háznál. Szent-Anna utca 27.

Valódi Moskvai Karaván teák,
Valódi Moskvai „Popoff”,
Valódi Jamaika-rum,
Valódi francia Pezsgők,
Valódi francia likőrök,
Valódi francia Cognac,
Kitünő magyar Cognac,
Kitünő magyar Tokaji-Asszok,
Kitünő magyar peesenyeborok,
Kitünő magyar asztali-borok,
Kitünő magyar Tea-sütemények,
Kitünő magyar Cukorka-speciálítások

KONTSEK GÉZA

ujjonnan berendezett üzletében,
KOSSUTH-UTCZA 7.
Uj nagy fűszer-árjegyzék kívánatra ingyen.

Élő-virág üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, hogy a főpiaczon, (nagy tőzsde mellett) lévő

virág-üzletünkben

állandóan friss vágású

élő-virág

áll a virágkedvelő-közönség rendelkezésére. Csokrok, koszorúk, mindenféle virág-munkák a legújabb divat szerint rendkívül jutányos árak mellett kaphatók.

Tisztelettel:

FARKAS és HARABULA

műkertészek.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás biztosítottatik.

Uj hentes-üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

Szent-Anna-utca 6. sz. a.

(Zivuska-báza) a mai kornak megfelelő

hentes csemegeáru-üzletet

nyitottam.

Hol naponta állandóan friss sertés-hus, friss- és füstölt kolbász, friss tepertő, zsirnakvaló, friss szalonna és hál, sonka, Debreczeni, Kassal- és Prágai nyers és főtt állapotban, virsli, szalvaladé- és pariser. Szóval mindenféle hentes-árukat a legizletesebben készítve, a legolcsóbb napi árak mellett kaphatók. Figyelmes kiszolgálást biztosítok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

RÁCZ MIHÁLY,

hentes-mester.

Legeslegolcsóbb fénykép: mert

VERSENY FÉNYKÉP.

Ez új év január 1-én a Kossuth-utca 24. sz. háznál, a Dóczy nevelővel szemben, a fenti cég alatt városunkban régtől ősmert

fényképészeti műtermet

ujra megnyitottuk.

Midőn a felszaporodott fénykártyák között a legrégebbet újra feltámasztjuk, a kevésbé módos osztálynak kívánunk szolgálatot tenni, főképp azoknak, kik vasuti bérletjegy, vagy ajánlat végett kénytelenek magukat levéttetni.

Mert tény, hogy a fényképeket az árához kötött tömeges megrendelés drágítja. I. e. tehát alkalmat nyújtunk azoknak, kiknek csak egy fényképre van szükségük, hogy azt nálunk legeslegolcsóbban és a legjobb kivitelben megszerezhetik.

Legjobb esetben a felesleges fényképek a fiókban romlanak. Ha tehát késsőbb többre van szükség, azok a maguk eredeti szépségükben bármikor mérsékelt árban utánrendelhetők.

Ezen újabb árszabás következtében, nem nagy áldozattal jár, ha a felvételt bármi okból ismételni kell, de még utoljára a teljesen elkészített első kép mindég a legjobb matavány marad.

Egyelőre, de még továbbra sem eszalogatunk az ókori pastell-lel, olajjal — mi nem is tartozik a fényképészethez — de annál több műgondot fordítunk a fényképek teljes sikerére és tartósságára.

Manapság a fényképezés nem egészen fényűzésből történik. A jótékonyság egy nemét gyakoroljuk, midőn a szükséges fényképeket, egy kevéssel a bekerülési áron felül számítjuk. Kérjük a t. közönséget, erről személyesen meggyőződni.

A verseny fénykép vállalat megbízásából

Kolonics Béla

művezető.

És mi a fő; a legfinomabb kidolgozás a további megrendelésre tekintve.

Debreczen, 1901. Nyomtatott a város könyvnyomdájában.

Leszállított árak!

Szabó Lajos Fiai cégnél.

4 1/2 mtr. 120 cm. széles fekete szövet f. 1-5 kr.
4 1/2 " " " színes " " 2-57 "
4 1/2 " " " divat " " 2-25 "
4 1/2 " " " finom divat " " 2-45 "
7 " " " jöminőségű vevész hazai " " 2-20 "
1 drb 6 szem. kávé abrosz " " 1-30 "
1 " 6 " fehér vászon teríték " " 2-75 "

Az idény legújabb divatszövetje

120 cm.

Homespun és Cybeline

cselölt f. 2-25 és f. 2-80: most csak 1 frt és 1 frt 30 kr.

Érczöntőde- és kútfuró-vállalat átvétel.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Simonffy-utca 15. sz. alatt** levő,

érczöntőde és kútfuró-vállalatot,

amely 73 év óta fennáll, édes apámtól

FÜVESSY BERTALANTÓL

1902 január hó 1-én átvettem s azt saját nevem alatt tovább vezetek.

Ajánlom saját készítményű

kútszivattyuimat 3 évi jótállással.

Jóvizű kúta furását helyben és vidéken gyorsan és a legjutányosabban jótállás mellett.

Szíves pártfogást kér, tisztelettel:

Füvessy Lajos.

Egy példányt is lehet rendelni.